
THE LAST
PERSON
STILL
THERE

KIZINGITI 8

Mtu wa Mwisho Aliyebaki

Lipo neno ambalo zama zetu hazilipendi sana.

Udumifu.

Linaonekana neno la zamani.

Lililopitwa na wakati.

Karibu la kutiliwa shaka.

Tunaishi katika zama zinazosherehekea mwendo, kasi, mabadiliko yasiyokoma. Kila kitu lazima kibadilike haraka. Kila kitu lazima kibadilishwe kwa kingine. Kila kitu lazima kipige hatua.

Hata hivyo, nikitazama maisha yangu, watu walioacha alama ya kina zaidi hawakuwa wale waliokimbia kwa kasi zaidi.

Walikuwa wale waliobaki.

Si waliobaki mahali palepale.

Si waliobaki katika nafasi ileile.

Si waliobaki katika mazoea yaleyale.

Waliobaki waaminifu kwa kitu fulani.

Kwa msingi.

Kwa dhamana.

Kwa ahadi.

Kwa mtu.

Kwa sehemu halisi ya nafsi zao.

Kwa muda mrefu nilichanganya mafanikio na mwendo.

Kadiri nilivyosafiri zaidi, nilivyofanya kazi zaidi, nilivyokusanya uzoefu zaidi ndivyo nilivyokuwa na hisia ya kusonga mbele.

Kwa sehemu ilikuwa kweli.

Lakini ilikuwa sehemu tu ya ukweli.

Sehemu nyingine niliigundua baadaye sana.

Kusonga mbele hakumaanishi lazima kwenda mbali.

Wakati mwingine kunamaanisha kubaki.

Nakumbuka nyakati nyingi ambazo chaguo rahisi zaidi lingekuwa kuacha.

Si kwa sababu njia mbadala zilikosekana.

Kinyume chake.

Njia mbadala zilikuwa nyingi.

Fursa mpya.

Mielekeo mipya.

Mianzo mipya.

Dunia daima hutoa safari mpya za kuanza.

Mara chache zaidi hutoa mwendelezo.

Mwendelezo lazima ujengwe.

Siku baada ya siku.

Bila makofi.

Bila vyeo.

Bila hadhira.

Katika sehemu isiyoonekana ya maisha.

Ile ambayo karibu hakuna anayeiona.

Baada ya muda nimegundua kwamba kila mtu hupitia majira tofauti.

Yapo majira ya ushindi.

Majira ya ugunduzi.

Majira ya ukuaji.

Na kisha yanafika majira ya ustahimilivu.

Yale ambayo swali si:

“Unaweza kufika umbali gani?”

Bali:

“Unaweza kuendelea kuwepo kwa muda gani?”

Ni majira magumu.

Kwa sababu hayazai matokeo yanayoonekana mara moja.

Hayaruhusu picha za kishujaa.

Hayazai masimulizi ya kustaajabisha.

Lakini yanaunda tabia.

Zaidi sana kuliko ushindi.

Nimewajua watu waliojenga taaluma za ajabu na hawakufanikiwa kujenga uhusiano.

Watu wenye uwezo wa kuongoza mashirika makubwa mno lakini wasioweza kukabili mazungumzo magumu.

Watu walioshinda dunia na kupoteza nafsi zao.

Nikiwatazama nilijifunza kitu.

Kubaki si suala la kijiografia.

Ni suala la kimaadili.

Unaweza kubadilisha nchi mara kumi na kubaki mwaminifu kwa kile kinachohesabika.

Unaweza kuishi maisha yote katika barabara ileile na kusaliti kila msingi ulionao.

Tofauti haipo katika umbali uliopitwa.

Ipo katika uaminifu.

Uaminifu ni neno linaloeleweka vibaya mara nyingi.

Wengi hulihusisha na kutosonga.

Mimi nalihusisha na msimamo thabiti.

Uaminifu hauzuii kubadilika.

Unazuia kujipoteza.

Na tofauti hii ni ya msingi.

Katika mwendo wa miaka nimepitia mabadiliko mengi.

Ya kikazi.

Ya kibinafsi.

Ya ndani.

Baadhi ya maamuzi yalikuwa ya hiari.

Mengine yalilazimishwa kwangu na maisha.

Si yote yalikuwa ya kupendeza.

Si yote yalikuwa sahihi.

Lakini nilijaribu kudumisha kitu kimoja.

Mwendelezo kati ya nilichokitangaza na nilichokifanya.

Sikufanikiwa kila mara.

Hakuna anayefanikiwa kila mara.

Lakini nimejaribu.

Na mara nyingi maisha hupima hasa hili.

Jaribio.

Si ukamilifu.

Mojawapo ya udanganyifu ulioenea zaidi ni kwamba nguvu hujidhihirisha katika nyakati za kipekee.

Mimi nimegundua kinyume chake.

Nguvu hujidhihirisha katika kurudiarudia.

Katika kuamka kila asubuhi.

Katika kufanya kinachopaswa kufanywa.

Katika kuendelea kuwepo wakati hakuna anayegundua.

Katika kutokiacha kile kinachostahili kutunzwa.

Ni ushujaa wa kimya.

Karibu usioonekana.

Na labda ndiyo maana hasa ni wa kweli.

Nafikiria mara nyingi vifungo vilivyopita katika uhai wangu.

Familia.

Marafiki.

Washirika wa kazi.

Wapendwa.

Vingi vya vifungo vile vimedumu kwa sababu mtu fulani alibaki.

Si mkamilifu.

Si asiyeshindika.

Aliyekuwepo tu.

Zinapofika shida, unagundua haraka nani yuko tayari kubaki.

Kila kitu kinapoenda vizuri, tumezungukwa na watu.

Kila kitu kinapokuwa kigumu, umati hupungua.

Na ni wakati ule ambapo hujitokeza uwepo wa kweli.

Ni wachache.

Lakini wanatosha.

Ubora wa maisha mara chache hutegemea idadi ya watu unaokutana nao.

Hutegemea idadi ya watu wanaobaki wakati barabara inapokuwa ngumu.

Kadiri miaka ilivyopita nimeanza kuuchukulia udumifu kama aina ya ujasiri.

Mgumu zaidi sana kuliko kukimbia.

Mgumu zaidi sana kuliko shauku ya mwanzoni.

Mgumu zaidi sana kuliko ahadi.

Kwa sababu ahadi hutamkwa kwa dakika moja.

Udumifu unahitaji miaka.

Unahitaji kujinyima.

Unahitaji uvumilivu.

Unahitaji tabia.

Wengi huanza.

Wachache huendelea.

Wachache zaidi hubaki.

Nikitazama nyuma, sijivunii maamuzi yangu yote.

Hakuna anayepaswa kujivunia yote.

Lakini kipo kitu kimoja ninachokitambua.

Katika hali zilizohesabika kweli, nilijaribu kuwepo.

Kwa ajili ya familia yangu.

Kwa ajili ya watu niliowapenda.

Kwa ajili ya dhamana nilizozikubali.

Kwa ajili ya neno nililolitoa.

Si kila mara kwa namna kamilifu.

Lakini kwa namna ya dhati kadiri iwezekanavyo.

Mwishoni, labda maisha hayatatuuliza tumepita mahali pangapi.

Vyeo vingapi tumekusanya.

Mafanikio mangapi tumekusanya.

Labda yatatuuliza swali rahisi zaidi sana.

“Ulipofika wakati wa kubaki, wewe ulikuwa wapi?”

Jibu langu si kamilifu.

Lakini ni la dhati.

Mimi nimebaki.